

Enhancing the Economics of Biodiversity and
Ecosystem Services in Thailand / South-East Asia
(ECO-BEST)

กรอบแนวคิดและแนวทางการพัฒนา ท่องเที่ยวสีเขียวในบริบทประเทศไทย

ปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช

ผู้อำนวยการร่วมโครงการ ECO-BEST

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน

ประเด็นนำเสนอ

1. ความเชื่อพื้นฐาน (Believe)
2. การออกแบบมาก่อน (Design first)
3. การมีส่วนร่วม (Participation is Key)
4. มาตรการการเงิน-การคลัง (Economic and Financial Instruments)

1. ความเชื่อพื้นฐาน

1.1 ความจริงที่ต้องคำนึงของบริการนิเวศ

ระบบนิเวศหนึ่ง
ให้ประโยชน์
หลายด้าน

(Ecosystem
provide multiple
Services)

การมุ่งเพิ่มผลผลิต
ด้านหนึ่ง กระทบ
ให้บริการอื่นๆ
เสื่อมถอยลง

(Enhancing
production often
Reduces other
services)

เมื่อเลยจุดรับได้...
บริการนิเวศจะ
เปลี่ยนจากหน้ามือ
เป็นหลังมือ

(When
ecosystems reach
tipping points,
their services can
change
dramatically)

ใครได้ ใครเสีย...
การอนุรักษ์มักทำให้
เกิดสถานะที่ท้องถิ่น
ต้องแบกภาระ เพื่อ
ประโยชน์ของทั่ว
โลก

(Who is affected?
Local Costs,
Global Benefits)

อ้างอิงจาก TEEB for Local and Regional Policy Makers (2010)

Enhancing the Economics of Biodiversity and
Ecosystem Services in Thailand / South-East Asia
(ECO-BEST)

1. ความเชื่อพื้นฐาน

1.2 การมององค์รวม เช่น แหล่งท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ
(Low Carbon Destination)

1.3 แนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ระบบนิเวศและความหลากหลาย อยู่ได้ โดยไม่มี “เรา” แต่ เราอยู่ไม่ได้โดยไม่มีธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

1.4 ต้องเชื่อว่า “ทำดีต้องได้ดี” และ “เราทำได้..ถ้าได้ทำ”

2. การออกแบบมาก่อน

2.1 อย่าฝืนธรรมชาติ (ต้องเหมาะกับสภาพภูมิศาสตร์และลักษณะทางกายภาพ)

- เช่น กรณีอุทยานฯ ที่รัฐ Brandenburg ประเทศเยอรมนี
- บ่อฝังกลบขยะ ณ แหล่งต้นน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “เกาะ”
 - ลดการขนส่งและเคลื่อนย้าย (ทั้งสินค้า วัตถุดิบ ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ)
 - อ้างอิงหลักการปราชญ์และปรัชญาชาวบ้าน และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น **ต้องฟังฟังเกษตรกรอินทรีย์**

2. การออกแบบมาก่อน

2.2 โครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม

- เส้นทางคมนาคม ระบบราง และเส้นทางจักรยานกับข้อกำหนดมาตรฐานถนนขนาดต่างๆ เส้นทางลัด การจัดสรรให้เป็นรอบวง
- อาคารไม่พึ่งพิงพลังงาน และสร้างพลังงาน (วัสดุ แบบที่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์และสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการใช้ ต้องมีการประเมินผลและ แจ้งให้ผู้ใช้อาคารทราบ)

3. การมีส่วนร่วม คือ กุญแจแห่งความสำเร็จและยั่งยืน

- พื้นที่คุ้มครอง (อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า) ได้จัดให้มีกลไก คณะกรรมการที่ปรึกษาพื้นที่คุ้มครองในระดับพื้นที่แล้ว
- ต้องเดินไปในทางเดียวกัน เป้าหมายเดียวกันไม่น่าจะพอ เช่น ระบบการรับรองมาตรฐาน
- ต้องสร้างความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย (การเมือง ข้าราชการ ผู้ประกอบการ ชุมชนท้องถิ่น และ**สาธารณชนรุ่นนี้และรุ่นหน้า**)
- โครงการของรัฐต้องเลิกเป็นตัวอย่างของการละเมิดกฎระเบียบ “แม่ปูสอนลูกปู” เยาวชนเขาดูเราอยู่
- สิทธิมีและมาพร้อมหน้าที่ เรามีสิทธิเป็นผู้ใช้ทรัพยากรอย่างชั่วคราวเท่านั้น แต่มีหน้าที่ในการส่งต่อความสมบูรณ์ของระบบนิเวศให้ลูกหลาน

4. กลไกการเงิน-การคลัง

- เก็บภาษีกิจกรรมที่ไม่ดี ให้รางวัลแก่การทำความดี (Tax bad, Reward Good-doers)
- มาตรการที่มีอยู่ขณะนี้ เน้นการให้กู้และการลงทุน เท่านั้น ขอให้พิจารณา ลด-แก้ไข-ปรับปรุง มาตรการการเงินการคลังที่สร้างแรงจูงใจที่มีผลกระทบกับระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (**Perverse Incentives**) ทั้งที่รู้และรู้ไม่เท่าถึง
 - มาตรการเหล่านั้น เป็นสิ่งยั่วยุ ให้ทำความดีได้ยาก
 - มีการตีความกันมาก ในเรื่องจะดูว่า อะไรคือ ถูกไม่ถูกกฎหมาย ดีต่อสังคมหรือไม่
- **Bio Bank** ของ ออสเตรเลีย นำความหลากหลายฯ และมาตรการคลัง เข้าสู่มาตรการพิจารณาให้คำอนุญาตเพื่อการลงทุน
- ต้องการ **ผู้นำที่คิดนอกกรอบ และไม่เป็นศรีธนญชัย**

Enhancing the Economics of Biodiversity and
Ecosystem Services in Thailand / South-East Asia
(ECO-BEST)

ขอบคุณ

ติดต่อได้ที่

081-6122135

Piyathip.eawpanich@giz.de

www.teeb-sea.info

